fandt i Færd med at grave i en dertil indrettet Sandbunke. Hvad var der nu herved at gøre? — Noget maatte der dog ske. Jeg spurgte saa: „Er der da ingen Børn i Nærheden?“ — „Aa, der er Børn nok,“ lød Svaret, „men blot ingen, der skal i Asylet“. — „Nu vel“, sagde jeg, „lad dem komme herhen. Jeg vil vise dem, hvad Børnene foretage sig i et Asyl, der er udviklet til Børnehave!“ Og da det hed sig, at der skulde leges, havde der snart samlet sig saa mange Børn om os, at Stuen nu ikke mere var stor nok til Legen; saa lød det videre: „Lad os gaa ud i Slotshaven under de smukke, skyggefulde Lindetræer!“ — Og foruden en Skare legelystne Børn i alle Aldere indfandt der sig da ogsaa ikke blot Herrerne ex officio men ogsaa et stort Antal andre voksne af begge Køn, navnlig af den lille Bys Honoratiores. Hvorledes vor improviserede Leg blev saa snart og almindelig bekendt, begriber jeg ikke selv. Nok sagt, med et Antal af 50 Børn eller mere blev der til Glæde for gamle som for unge leget til henimod Middag. Uden at man mærkede det, fremførte jeg en Række Lege, der gik fra de simple Forøvelser over til de friere og mere sammensatte Lege og Bevægelser, søgte ogsaa, saa vidt Tiden tillod det, at bringe alt nærmere til Børnenes Forstaaelse gennem Ord og til deres Følelse gennem Melodi og Sang, hvad der forhøjede alles Glæde og gjorde den ligesaa tankerig som hjærtelig. Og mine Elever, der var øvede i Sang og Leg, bidrog til at forhøje det i sig selv velgørende ved en saadan Maade at lege paa. Just som jeg vilde til at slutte, traadte en alderstegen Mand med en ligesaa bedaget Morlille under Armen til og bad mig, om jeg vilde begynde igen helt for fra, fordi hans Kone, som var en stor Ynder af Børn og af Leg, ikke havde kunnet komme før.

Da jeg paa Grund af Sagens Natur og den fremrykkede Tid ikke kunde tjene ham heri, saa opløftede der sig Stemmer, der sagde: Der er vel endnu mange især iblandt vor lille Bys Kvinder, som gærne havde været Vidne til saadanne Lege og Beskæftigelser, men som dels ved Formiddagsarbejde have været forhindret i at være til Stede, dels slet ikke er bleven underrettede, om hvad der foregaar; skulde vi mon derfor ikke være tilbøjelige til at lege med Børnene endnu en Gang i Eftermiddag, det vilde sikkert være dem til Nytte paa flere Maader? Da mine elskværdige Hjælperinder samtykkede, gik jeg ind derpaa, og i Træernes Løvsal blev nu Bordene sat sammen til et tarveligt Middagsmaaltid, som mange af de Tilstedeværende tog Del i.

Nogle Timer gik hurtigt under de mangfoldige Meddelelser, som det hele fremkaldte, og før jeg anede det, var vi allerede paa ny omgivne af en Skare legelystne Børn, hvis Øjne straalede af Glæde; og atter indfandt der sig voksne for at dele Børnenes Glæde. Havde nu Antallet paa voksne og Børn allerede om Morgenen været stort, saa var dette Tal om Eftermiddagen vokset til det dobbelte; thi Forstanderinden for en kvindelig Arbejdsskole kom med alle sine Elever og bad mig, om de ogsaa maatte tage Del i Legen. Men hvor stor nu end Legestuen var, saa var den dog for lille til paa en Gang at rumme alle Børnene som legende; de maatte deles og traadte nu skiftevis ind i Legekredsen. Dette gav igen Legen ny Interesse, idet der nu stadig ved hver ny Leg kom friske Kræfter til. Skønt vi lige efter skulde gaa næsten to Mil fra Zørbig til Quetz, saa endte Legen dog først sent. Ligesom i de allerede bestaaende Børnehaver havde jeg begyndt med en Indgangssang og sluttet med en Endrægtighedssang, saa at alle de tilstedeværende Børn og Voksne kunde faa et klart og sluttet Billede af det hele.“

Præsten i Byen hindrede Asylets Omdannelse til Børnehave, „men“, fortsatte Frøbel, „da jeg senere, efter Maaneders Forløb, igen kom til Zørbig, sagde man mig, at Legene og Sang ene havde gjort et saa dybt Indtryk paa Børnene, at de endnu øvede begge Dele indbyrdes og endog enkeltvis sang mange af Smaasangene.“

Husbonds Ret.

To Aftener i Dialog

af

Karla Kristensen.

Motto.

Riddertiden kan ikke kaldes tilbage, men vel kunde vi Nutidsmennesker trænge til at holdes som et Spejl for Øjnene nogle af den gamle Tids Dyder: Ridderens Agtelse og Ærbødighed for „Enker, Faderløse og de Svage“.

Ludvig Tieck.

Iste Aften.

Ved Fyrstehoffet.

(Et rummeligt Kammer med udskaaren Loft. Væggene er overtrukne med falmede Tapeter, Stolene med slidt Fløjl. Ved den ene Side staar en Seng med Tæpper af Skind; overfor er en Seng med afbleget Forgyldning. Paa Bordet staar et stort Krucifiks, foran dette en Lænestol. Heri sidder *Fyrstinden*, en høj Kvinde med regelrette Træk. Bagved hende staar en Terne og fletter hendes Haar, foran hende ligger en anden paa Knæ i Færd med at løse hendes Skobaand).

Fyrstinden:

Du trækker mig i Haaret, Lelia! — Igen! (vender sig og slaar hende). Tosse, gør Du det igen, skal Du smage Pisken. — Giv mig mit Spejl. — Hold det stille, — Du ryster jo paa Haanden, Træl! (Det banker paa Døren) Luk op — det banker. (Ternen aabner Døren for Martha. Hun er ung, barnlig af Udseende, med to lange Fletninger ned ad Ryggen, tarvelig ulden Klædning, ingen Smykker.)

Fyrstinden:

Min Datter! Hvad vil Du her saa silde?

Martha:

Tilgiv, min høje Moder, — jeg vilde — jeg ønskede kun — jeg —

Fyrstinden:

Hvad vil Du, Barn! Du burde forlængst ligge i Din Seng at samle Kræfter til i Morgen.

Martha:

Min Moder! Send Eders Piger bort. Jeg beder Eder, skænk mig en liden Stund alene med Jer.

(Fyrstinden giver et Vink; Pigerne gaar.)

Fyrstinden:

Nu er vi ene. Hvad vil Du, Marthalille?

Martha

(trækker en Skammel frem og sætter sig ved Moderens Fødder.)

Kæreste Fru Moder! — lad mig sidde her, som jeg sad i Klosteret ved min kære Søster Marias Fødder, naar jeg havde noget at skrifte — og vær saa mild min Moder og hør med Taalmod paa mig.

Fyrstinden

(stryger hende over Haaret.) Det skal jeg, Martha!

Martha:

Tak — jeg takker Eder! Jeg er saa ung og saa uvidende, og I, min Moder, er mig næsten fremmed — jeg mener, vi har set hinanden saa lidt. I kom saa sjældent til Klosteret, og jeg har jo knap været her et Døgn, førend jeg skal bort igen.

Fyrstinden:

Ja, Barn, det er nu Verdens Gang! Den Lod, der blev budt Dig, var saa stor, saa glimrende, at vi ikke turde sige nej.

Martha:

Ak, kæreste Moder, jeg er i sær Forvirrelse! Der er saa mange Ting, jeg vil spørge om. Jeg er saa ængstelig, Moder!

Fyrstinden:

Du er et Barn, Marthalille! Jeg har dog i Gaar sagt Dig saameget, men Du skal se, Du har en Moder, der ikke trættes. Saa hør da: Naar Solen hæver sig i Morgen, kommer Sendebudet, den gamle Greve, Ungarnkongens Sendemand. Du staar da rede til at drage med ham. Den franske Fyrstedatter bliver Ungarns stolte Dronning. — Skønt Du endnu ikke har Kronen paa Dit Hoved, vil Sendebudet og hans prægtige Følge bøje sig for Dig, som for deres tilkommende Herskerinde. Jeg er kun ræd, mit unge Barn, at Du fattes den Kunst at raade. Den er svær, min Datter, og Du er ikkuns vant at lyde. Søg først at vinde Din Herres Tillid — en klog Hustru raader over Mandens Vilje. Hidtil har Kongen kun kendt Dig af Omtale — den Kærlighed, han bærer til Dig, er jo kun indgivet ham gennem en andens Fortælling. Det var et underligt Træf, at den gamle Pilgrim, Du talte med ved Mariaklostret, netop skulde være Kongens gamle Ven. Hans Beskrivelse af Dig har opflammet Kongens Sind, saa han har krævet Dig til sin Hustru. Bed til Madonna, Barn, at Du vil finde Naade for Kongens Øjne. Aldrig havde Din Fader og jeg haabet paa slig en Lykke for en fattig Fyrstedatter. Mig ængster kun eet: Der siges, at Kongen har helt sære Meninger, at han fra sin tidligste Ungdom har levet kysk som en Munk. Det huer mig ikke. Ærgerrigheden har været hans Herskerinde, og han har naaet sit Maal: at gøre Riget større og sig selv frygtet af sine Naboer. Men den Mand, der kun lever for Æren, er ikke let at vinde. Dog trøst Dig, Barn, skulde han ikke lade sig bøje — hans Dronning er Du dog, og han maa dele sin Trone med Dig.

Martha:

Ja, Moder, det sagde I mig i Gaar, men der er andet, som jeg vilde høre.

Fyrstinden:

Nuvel! Du drager altsaa til Ungarn. Paa Vejen nyder Du allerede Magtens Sødme, thi Du æres og hyldes af alle. Saa naar I efter mange Dages Rejse til Hovedstaden. Her møder Kongen Dig, fulgt af sine mægtigste Mænd, han springer af sin Hest og bøjer Knæ for Dig — for Dig, Barnet fra Klosteret. Husk da, hvad jeg har sagt Dig: Hæv Dit Hoved kækt og stolt — et rædt, skælvende Barn vækker ingen Ærefrygt. Saa drager Du ved hans Side ind i Staden, hen til Kirken, Bispen sætter Kronen paa Dit Hoved — og Du er Dronning.

Martha:

Ja, Fru Moder, det har I sagt mig før. Og saa?

Fyrstinden:

Saa er der Fest paa Kongeborgen. Du bærer Slør og Krone, og Dansen gaar — ak, Barn, det er min egen lyse Drøm, *Du* nu skal leve. Jeg fødtes til at bære Hermelin og Purpur. Nu maa jeg nøjes med den Glans, min Datters Storhed spreder. Dronningmoder! Det blev min Herlighed i Livet.

Martha

(med undertrykt Utaalmodighed) Ja, Moder — og saa?

Fyrstinden:

Saa døves Du af Festens Tummel, smigres, hyldes — og glemmer rent Dit fattige Barndomshjem.

Martha (heftig):

Aldrig glemmer jeg mit Fædreland, de kære Nonner, min gamle Fader med de milde Øjne og Dig, min stolte, skønne Moder — Dronningmoder!

Fyrstinden:

Lille Smigrerske!

Martha:

Men videre, Moder, hvad saa, hvad saa?

Fyrstinden:

Hvad vil Du mere, Barn? Er Din Sjæl endnu ej mæt? Er Du lysten efter mere Pragt! Giv Tid, det kommer alt.

Martha:

Fru Moder, I fatter ikke, hvad jeg mener — saa lad mig tale, men jeg er ræd, I vredes — aah, lad mig tale ud og sige Jer alt, alt det, som tynger paa mig. Husk, jeg er saa ung! De gode Søstre har kun sagt mig saa lidt om Verden. — I flere Nætter har jeg ikke kunnet sove for bare at tænke — tænke paa saameget. I siger mig slet ikke det, som jeg stadig venter. Der er for det første denne Vielse i Kirken — jeg faar Krone paa, og saa er jeg Dronning, men saa er Kongen jo min Husbond, ikke sandt? Vi er Mand og Hustru. Og sig mig saa, Moder, tror I, at han, at Kongen, tror I, Moder, at Kongen, (hurtig) at han vil kysse mig? Jeg ved vel, at min Fader kysser Jer paa Haanden, men I er jo gamle Folk, jeg mener gamle Ægtefolk, og een Gang, da jeg gik forbi Hegnsmanden i Skoven, saa jeg, at han kyssede Marie lige paa Munden, hans Kone mener jeg, og tror I, at Kongen vil, for han er jo ogsaa ung, og de to var blevne viede Dagen før af Pateren, og da vi en anden Gang bragte Mad til Marie, for hun laa syg af Værk i Lemmerne, saa var der kommet et lille Barn, som Engelen havde bragt, men det sagde Anna var ikke sandt, for hendes Amme havde sagt, at et Barn kom der, naar en Mand kyssede sin Hustru. Og det er derfor, jeg saa gerne vil vide, om Kongen vil kysse mig — saadan paa Munden — og om jeg saa vil faa et lille Barn? Aa, et Barn, som jeg kunde kæle for og kysse og hæge om — — —

Fyrstinden:

Hellige Guds Moder! Jeg er stiv af Rædsel! Hvad er det, jeg maa høre? Her kommer min Datter Aftenen før hun drager bort som Kongebrud og spørger — Du gode Himmel, min Datter, som i 8 Aar har levet bag en Klostermur, Ungarns Dronning sidder her og fortæller uden Blu om Kys og Børn og Barsel. (Støder hende fra sig). Paa Knæ, usalige, og bed Guds Moder rense Dit syndige Hjerte! Jeg tror at sende Kongen en tugtig Mø og saa — gaa, forlad mig! Var det ikke, fordi Du i Morgen maa være karsk, sandelig rev jeg Din Kjortel af Dig og svøbede Dig, til Blodet randt ned ad Din hvide Jomfruryg. Tvi over Dig! (ringer) Før min Datter til hendes Kammer — hun er uvel!

(Ternerne leder Martha ud, medens Fyrstinden synker ned foran Krucifikset.)

Dansk Kvindesamfunds Virksomhed.

Opmærksomheden henledes paa, at Dansk Kvindesamfunds aarlige Delegeretmøde afholdes i Odense *Søndag den 20.* og *Mandag den 21. Maj.* Fra Odensekredsen er der udgaaet Opfordring til Kredsene om i god Tid at underrette *Fru Kirstine Nielsen, Vindegade 66* eller *Frk. Frieda Schmidt, St. Knudsgade 24, Odense,* om hvormange Delegerede, hver Kreds sender og — for mulig senere direkte Korrespondances Skyld — ogsaa de Delegeredes Adresser.

Udkast til Program for Dansk Kvindesamfunds Fællesmøde

i Odense den 20. og 21. Maj 1900.

Den 20de Maj Kl. 4.

1. Hr. Folketingsmand Cand. phil. Herman Trier indleder en Forhandling om Rigsdagens Stilling til Kvindens Valgret.

Den 21de Maj Kl. 10.
(Møde af de Delegerede).

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kredsene aflægger Beretninger.
3. Regnskab og Overslag fremlægges henholdsvis til Godkendelse og Efterretning.
4. Forslag fra Svendborg Kredsen om at Slutningen af § 5 fra — Tillidsmændene har Ret osv. — udgaar; indledes af Fru Bondegaard.

Den 21de Maj Kl. 1½.

5. Fru Berg Nielsen indleder Forhandling om: